

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise – Obnovená politika EU v oblasti cestovního ruchu: Vstříc silnějšímu partnerství pro evropský cestovní ruch

KOM(2006) 134 v konečném znění

(2006/C 325/04)

Dne 17. března 2006 se Evropská komise, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský sociální a hospodářský výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 14. listopadu 2006. Zpravodajem byl pan MENDOZA a spoluzpravodajem pan BARROS VALE.

Na 431. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 13. a 14. prosince 2006 (jednání ze dne 14. prosince 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 75 hlasy pro, 6 členů bylo proti a 14 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor vítá a schvaluje sdělení Komise „Obnovená politika EU v oblasti cestovního ruchu: Vstříc silnějšímu partnerství pro evropský cestovní ruch“ a podporuje závazek Komise během několika příštích let jasně konsolidovat politiku a strategii cestovního ruchu.

1.2 Výbor si váží úsilí Komise stručně shrnout značné množství dokumentů, názorů a diskusí. Výsledkem je vyhovující a jasný popis této obnovené politiky v oblasti cestovního ruchu určený veřejnosti.

1.3 Je správné, že Komise tuto novou politiku cestovního ruchu napojuje na obnovenou Lisabonskou strategii a jako cíle stanovuje zlepšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti.

1.4 Potvrzujeme také výzvy uvedené ve sdělení Komise i navržené způsoby, jak k nim přistupovat. Navrhuje se, aby se všichni aktéři účastnili prostřednictvím různých druhů spolupráce a „konkurenční spolupráce“, a tato účast je považována za základní kámen nové politiky cestovního ruchu.

1.5 Výbor zastává názor, že závazek Komise uskutečňovat tuto novou politiku prostřednictvím spolupráce a zahájit nová podpůrná opatření a koordinaci mezi zainteresovanými stranami je odpovídající, ale domnívá se, že přesný přístup a prováděcí nástroje by měly být více rozvinuty. GR pro podniky musí být aktivnější a musí udávat tón při zavádění značného počtu celoevropských iniciativ.

1.6 EHSV opět navrhuje a doporučuje, aby tato politika spolupráce byla dále rozvíjena vytvořením **Evropské rady pro cestovní ruch** a zvážení možnosti založení **Evropské agentury pro cestovní ruch**.

1.7 Výbor vítá záměr Komise zlepšit využití dostupných finančních nástrojů, ale je nutné předložit návrh programu k provádění cílů cestovního ruchu, které jsou přesně určené. Výbor je toho názoru, že konkrétně v oblasti sociálního cestovního ruchu již existuje dostatečný prostor pro zahájení přeshraničního shromažďování zkušeností v podobě pilotního projektu.

1.8 EHSV hodně očekává od právě probíhající práce na Evropské agendě 21 pro cestovní ruch, což je dokument, který by měl doplnit a konsolidovat obecnou politiku udržitelnosti evropského cestovního ruchu. Vytváření databází osvědčených postupů, co se týče udržitelnosti i dalších faktorů jako je kvalita, kreativita a konkurenceschopnost cestovního ruchu, se považuje za vhodný nástroj, který by Komise měla podporovat.

1.9 Pokud jde o statistiky, EHSV navrhuje vytvořit síť středisek pro sledování cestovního ruchu, která by poskytovala nejen údaje o tomto odvětví, ale také strategické a výhledové představy a odhadovala budoucí činnost.

1.10 EHSV je připraven pokračovat v práci na cestovním ruchu v souladu se sdělením Komise a vyzývá ostatní evropské instituce, členské státy, místní a regionální správní orgány, strany zainteresované v odvětví – podniky a odbory – a širokou veřejnost, aby se zapojili do porozumění a podpory cestovního ruchu jako všeobecného práva a hospodářské činnosti se strategickým významem pro budoucnost Evropy.

2. Sdělení Komise

S cílem lépe si uvědomit a pochopit, co chce Komise sdělit všem evropským aktérům a institucím, stručně shrneme text sdělení a jeho hlavní body.

2.1 Cestovní ruch a obnovená Lisabonská strategie

2.1.1 Výzva, kterou s sebou přináší růst a zaměstnanost.

Část 1 sdělení Komise spojuje novou evropskou politiku cestovního ruchu s potřebou provádění obnovené Lisabonské strategie. Důležitá úloha, kterou nyní cestovní ruch hraje při zachování a tvorbě pracovních míst, je výslovně uznána a cestovní ruch je správně označen jako hospodářská činnost, jejíž přínos pro plnou zaměstnanost může pokračovat a dokonce růst. Sdělení Komise analyzuje strukturu odvětví a poukazuje na rozmanitost služeb a profesí spojených s jeho rozvojem a na značný příspěvek, který cestovnímu ruchu přinášejí mikropodniky, malé a středně velké podniky. Sdělení poznamenává, že zvláštní charakteristické rysy cestovního ruchu jsou příznivé pro pružnost pracovních míst, aniž by byla přehlížena potřeba kompenzačních opatření k zabezpečení stability a kvality pracovních příležitostí v odvětví.

Jak Komise upozorňuje, cestovní ruch hraje klíčovou úlohu v regionálním rozvoji Evropy a faktor udržitelnosti kladně ovlivňuje různé ekonomické a sociální oblasti. V tomto ohledu Evropská agenda 21 pro cestovní ruch, což je iniciativa Komise, která se nyní připravuje, určitě poslouží jako vhodné vodítko a nástroj, který zajistí udržitelný rozvoj cestovního ruchu.

Dalším faktorem, který je třeba mít na paměti, pokud jde o příspěvek cestovního ruchu k Lisabonské strategii, je rozšíření EU a jeho kladný dopad na tvorbu pracovních míst a růst.

Toho však lze dosáhnout pouze za účasti a spolupráce všech soukromých a veřejných aktérů na všech úrovních, což je základním kamenem nové evropské politiky cestovního ruchu navržené Komisí.

2.1.2 Výzvy pro cestovní ruch. Sdělení Komise uvádí různé obecné výzvy pro evropský cestovní ruch, které vznikly v důsledku závažných změn v evropské a celosvětové společnosti.

První výzva se týká skladby obyvatelstva, jež se radikálně mění, takže bude cestovat mnohem více lidí, zejména starších padesáti let, a cestovní ruch se bude muset přizpůsobit novým požadavkům této skupiny obyvatel.

Další velká výzva souvisí s novými destinacemi, které se celosvětově objevují, a proto bude nutné přizpůsobit výrobky a služby nové situaci na trhu.

Konečně se cestovní ruch musí rozvíjet za udržitelných hospodářských, sociálních, ekologických a kulturních podmínek.

Sdělení Komise uvádí, že zlepšení konkurenceschopnosti je vhodným způsobem, jak k těmto výzvám přistupovat, aby se realizovaly cíle Lisabonské strategie.

2.1.3 Dialog a spolupráce. Sdělení Komise se zasazuje o dialog a spolupráci všech aktérů, aby se dosáhlo cíle zlepšení konkurenceschopnosti. Všichni, kdo jsou na všech úrovních do spolupráce zapojeni, jsou nezbytní a důležití pro činnost v oblasti cestovního ruchu.

2.2 Nová evropská politika cestovního ruchu. Komise ve sdělení navrhuje, aby byla přijata nová evropská politika cestovního ruchu s cílem zlepšit konkurenceschopnost a vytvořit více lepších pracovních příležitostí v udržitelných podmínkách v Evropě a ve světě. Za účelem dosažení tohoto cíle Komise vyzývá k dialogu, koordinaci a spolupráci na všech úrovních.

2.2.1 Široké začlenění opatření ovlivňujících cestovní ruch. Sdělení Komise stanovuje tři druhy opatření:

- zlepšení právní úpravy rozšířením hodnocení dopadů, prověřováním legislativních návrhů a zjednodušením stávajících právních předpisů;
- koordinace všech politik Společenství ovlivňujících cestovní ruch a provádění konzultací se všemi zainteresovanými stranami a jejich zapojení do interaktivního dialogu;
- zlepšení využívání různých dostupných finančních nástrojů EU: EFRR, fondů soudržnosti, ESF, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a dalších, které mohou posílit udržitelný rozvoj cestovního ruchu.

Sdělení Komise navrhuje, aby klíčové úkoly byly svěřeny specializovaným útvarům Komise, které se zabývají koordinací iniciativ vznikajících jak ve veřejném, tak soukromém sektoru. Mezi tyto úkoly patří zejména udržování interaktivních informací v odvětví cestovního ruchu a dosažení spolupráce mezi všemi stranami, aby cestovní ruch mohl využívat všech finančních nástrojů Společenství.

2.3 Podpora udržitelného cestovního ruchu. Sdělení Komise považuje vypracování návrhu Evropské agendy 21 pro cestovní ruch za základní složku vytváření nové evropské politiky cestovního ruchu. Vypracování návrhu právě probíhá a mělo by být dokončeno v roce 2007.

Do té doby, než bude toto strategické úsilí ukončeno, Komise zajistí okamžité provádění různých zvláštních kroků. Za zmínku stojí zejména opatření k umožnění výměny správných postupů v cestovním ruchu s ohledem na různé otázky, jako jsou dostupnost a udržitelnost, sport, kultura, hospodářská obnova, rozšíření EU, spolupráce veřejného a soukromého sektoru a sociální cestovní ruch v Evropě, kterými se zabývalo nejméně sedm stanovisek EHSV z vlastní iniciativy.

2.4 Podpora porozumění a viditelnosti cestovního ruchu. Sdělení Komise navrhuje různé základní politiky pro zlepšení strategického významu cestovního ruchu v rámci obecné evropské politiky. Jedná se o:

- zlepšení dostupnosti statistik cestovního ruchu, zejména satelitních účtů v oblasti cestovního ruchu;
- pokračování podpory evropských turistických cílů, například prostřednictvím internetového portálu, který Komise za tímto účelem vytvořila a který v blízké budoucnosti bude nepochybně hodnotným nástrojem podpory produktů cestovního ruchu, kulturních a sportovních akcí a celé řady reklamních možností;

— zlepšení viditelnosti cestovního ruchu jako společného cíle prostřednictvím různých společných opatření s členskými státy, včetně každoročního organizování fóra evropského cestovního ruchu, které se koná pravidelně od roku 2002. Komise jasně vyjadřuje záměr pokračovat v úsilí o zveřejňování svých návrhů a závěrů nebo jednoduše v úsilí o diskusi o otázkách, které se týkají tohoto odvětví. Je také nutné zmínit, že během každého předsednictví Rady byla přijata různá opatření ke zvýšení viditelnosti a přítomnosti cestovního ruchu v Evropě.

2.5 Závěr sdělení

Sdělení Komise končí zásadní poznámkou, že je potřeba, aby všichni veřejní a soukromí aktéři plně spolupracovali, pokud jde o přijetí a praktické provádění politik cestovního ruchu. Doporučení, že spolupráce by se měla vytvořit na všech úrovních, je znovu předpokladem pro zlepšení konkurenceschopnosti, která dlouhodobě zaručí udržitelnost evropského odvětví cestovního ruchu. Cíl, který Komise sleduje předložením sdělení, je tak naprosto jasný.

3. Obecné připomínky

3.1 Cestovní ruch se zaslouženě hojně vyskytuje ve strategických i technických dokumentech všech evropských institucí, ale to stále zdaleka neodpovídá jeho současnému významu jako hospodářské činnosti a jeho budoucímu potenciálu v Evropě. Tato role překračuje čistě ekonomické aspekty, protože zahrnuje význačné sociální a kulturní faktory a otázky týkající se dědictví a integrace evropských občanů vzhledem k tomu, že cestovní ruch je průřezovým odvětvím s důsledky pro mnoho strategií, politik a opatření Společenství.

3.2 Je důležité zdůraznit, že ačkoliv cestovní ruch teď není společnou politikou Evropské unie, různé evropské instituce stále předkládají opatření a kroky, které mají dopad na cestovní ruch, nebo ho používají jako nástroj k dosažení některých hlavních cílů EU. Nová Ústavní smlouva, která čeká na přijetí, představuje krok vpřed tím, že uznává doplňkovou a koordinační úlohu národních politik při podpoře konkurenceschopnosti podniků a uznání hospodářského rozměru cestovního ruchu.

3.3 Různé evropské instituce se cestovním ruchem zabývaly následovně:

— **Evropský parlament** přijal řadu velmi rozdílných usnesení k cestovnímu ruchu a jeho dopadu na zaměstnanost a ekonomiku, například Usnesení o cestovním ruchu a rozvoji a Usnesení o nových perspektivách a nových výzvěch pro udržitelný evropský cestovní ruch.

— **Rada Evropské unie** se cestovním ruchem mnohokrát zabývala v závěrech a akčních plánech a v podstatě zdůrazňovala nutnost udržitelnosti, konkurenceschopnosti a tvorby pracovních míst v cestovním ruchu. Je třeba zmínit zejména závěry Rady ze dne 7. července 2006 ke sdělení Komise o nové politice cestovního ruchu EU. Rada tuto politiku vítá

a žádá Komisi, aby hrála aktivní roli při koordinaci různých politik.

— **Evropská komise** vydala různá sdělení, vytvořila, upevnila a řídila fóra evropského cestovního ruchu, pořádala konferenci na různá témata, jako například sociální cestovní ruch a Agenda 21 pro cestovní ruch, a organizovala mnoho dalších činností.

— **Výbor regionů** předložil stanoviska, například ke sdělení Komise o spolupráci pro budoucnost evropského cestovního ruchu a ke sdělení o základních ukazatelích pro udržitelnost evropského cestovního ruchu.

— **Evropský hospodářský a sociální výbor** vždy měl a stále má zvláštní zájem o záležitosti týkající se cestovního ruchu, čehož dokladem je 11 stanovisek k cestovnímu ruchu přijatých od roku 1999, aktivní účast Výboru na různých fórech evropského cestovního ruchu svolaných Komisí a jeho podpora a zapojení do četných akcí k různým aspektům cestovního ruchu, například oslavy Světového dne cestovního ruchu v Bruselu v roce 2005 a v Leónu v roce 2006. Zvláštní zájem si zaslouží spolupráce mezi EHSV a ostatními orgány na všech iniciativách, které zahájily v souvislosti s cestovním ruchem.

3.4 Toto stanovisko EHSV nemá pouze kriticky zhodnotit sdělení Komise a předložit příslušná doporučení vzešlá z následné diskuse, ale má také analyzovat stávající iniciativy a učinit jasné návrhy. Z toho důvodu, přestože je sdělení hodnoceno kladně, se stanovisko snaží zaměřit na specifická opatření, která dohromady tvoří politiku cestovního ruchu. Některé aspekty současné evropské politiky mají rozhodující důsledky pro rozvoj cestovního ruchu, aniž by se jím zabývaly přímo: jsou to, mimo jiné, volný pohyb osob, služeb a zboží, doprava a životní prostředí. Všechna tato opatření musejí přispět k vytvoření konkurenceschopné a udržitelné politiky cestovního ruchu.

3.5 Hlavní myšlenky tohoto stanoviska jsou obecně následující:

— cestovní ruch je právem každého občana, jak stanoví Celo-světový etický kodex cestovního ruchu, a nese s sebou povinnost řídit se správnými postupy;

— jde o právo, které také vytváří přímé a nepřímé bohatství a ziskovost, zejména pro malé a střední podniky, a pro Evropu je proto strategickým odvětvím, které se ukázalo jako stabilní;

— kvalita služeb poskytovaných provozovateli služeb v tomto odvětví a odpovědnost spotřebitelů k místním komunitám jsou hodnoty, které musíme udržovat jako základ pro jeho trvalou existenci;

— cestovní ruch má, anebo by měl mít, kladný dopad na místní a regionální hospodářství a sociální, kulturní a environmentální podmínky, a tak představuje cestu k pochození jiných kultur a odlišných způsobů života a jednání a je nástrojem meziregionální spolupráce;

- cestovní ruch je dynamické odvětví a významný zdroj pracovních míst nyní i do budoucna, s možností vytvořit kvalitní a stálá pracovní místa se sociálními právy;
- cestovní ruch není imunní vůči problémům, jakými jsou přelidnění a sezónnost, které vedou ke ztrátě konkurenceschopnosti;
- věříme, že je potřebná Agenda 21 pro cestovní ruch, která má jasné a ambiciózní cíle;
- model evropského cestovního ruchu je vnitřní nezbytností a může být celosvětovým referenčním zdrojem, bude-li založen nikoliv na pravidlech, ale na hodnotách kvality, udržitelnosti, dostupnosti atd., které jsou volně přijímány turistickými destinacemi a všemi zainteresovanými subjekty;
- základem a obohacením evropského modelu cestovního ruchu je různost destinací, rozdílné přístupy k cestovnímu ruchu a různé formy cestovního ruchu;
- tento model evropského cestovního ruchu, o který se zasazujeme, je účinným nástrojem podpory míru a porozumění mezi národy.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Sdělení Komise předkládá obecný přehled základů, výzev, politik, hlavních opatření a obecných způsobů fungování nové politiky cestovního ruchu pro Evropu. Začlenit toto všechno do poměrně krátkého sdělení jistě znamenalo značnou práci při shrnutí materiálu a vyžadovalo analýzu mnoha dokumentů, názorů a diskusí. Měli bychom zdůraznit, že bylo dosaženo hlavního cíle jasně informovat společnost o základních názorech Komise na cestovní ruch i o opatřeních, která mají být v tomto komplexním odvětví provedena.

4.2 Argumenty předložené ve sdělení na podporu této nové politiky cestovního ruchu lze považovat za vhodné, jelikož vyplývají z obnovené Lisabonské strategie a jejích dvou hlavních os, růstu a zaměstnanosti. Je-li dosažení těchto cílů obecnou strategií Společenství, pak určení příspěvku cestovního ruchu k této strategii určitě znamená posílení jeho role a vytvoření správného základu pro jeho rozvoj.

4.3 Možná by bylo užitečné, kdyby sdělení Komise také analyzovalo roli cestovního ruchu v hlavních prohlášeních Společenství a v evropské Ústavní smlouvě s cílem zjistit, jak je stávající politika cestovního ruchu definována v těchto dokumentech a jaký je význam nové evropské politiky cestovního ruchu. Nemělo by se zapomínat na to, že členské státy a regiony opakovaně uvedly, že si přejí, aby byla zachována jejich odpovědnost za cestovní ruch, ale přesto bylo Evropské unii umožněno, aby hrála roli katalyzátoru v určitých oblastech společného zájmu z důvodu zlepšení konkurenceschopnosti evropského odvětví cestovního ruchu. Požadavkem, který je v současnosti realizován a vylepšován, je například vytvoření a řízení internetového portálu na podporu Evropy jako turistic-

kého cíle. Společná opatření jsou nutná za situace, kdy jsou vnitřní hranice stále propustnější.

4.4 Výzvy, o kterých se zmínila Komise, jsou rozhodně ty nejdůležitější, kterým bude cestovní ruch v následujících desetiletích čelit. Seznam by mohl být delší, ale hlavní výzva zlepšení konkurenceschopnosti je rozhodně dostatečně rozsáhlá, aby zahrnula další hlavní výzvy, jako například zvýšení kvality, omezení sezónnosti nebo zlepšení dovedností lidí pracujících v odvětví cestovního ruchu. Odborná příprava a zlepšování kvalifikací lidí zaměstnaných v odvětví cestovního ruchu je zejména důležité v rámci Integrovaného programu celoživotního učení. Toto odvětví tak bude konkurenceschopnější a zajistí vysokou úroveň služeb.

4.5 Sdělení Komise opakovaně vyzývá ke spolupráci a posílení partnerství, jak se uvádí v názvu, by mělo být navrženo jako základní součást a charakteristický rys nové politiky cestovního ruchu. Je zvláště důležité zdůraznit roli odborů a organizací zaměstnavatelů, které musí být zahrnuty do dohod o partnerství a požádány, aby se účastnily všech diskusí a fór a provádění obecných opatření ke zlepšení odvětví cestovního ruchu. Pomohlo by také, kdyby v rámci spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami byla vytvořena databáze správných postupů v cestovním ruchu jako prostředku pro výměnu úspěšných zkušeností. Stejně tak by bylo užitečné, kdyby byly podpořeny stále síť turistických destinací a měst motivované společným cílem zlepšení konkurenceschopnosti. Výbor vítá zavedení „špičkových evropských destinací“ a naléhá, aby tato myšlenka zahrnovala řádné řízení sociálních a pracovních vztahů a účast odborů a organizací zaměstnavatelů ve vybrané destinaci.

4.6 Komise se zavazuje, že tuto novou politiku bude provádět na základě spolupráce, zahájení nových, specifických podpůrných opatření a koordinaci mezi aktéry. Možná ale bude nezbytné předložit více podrobností o skutečném způsobu provedení těchto tří přístupů. GŘ pro podniky hraje podle názoru EHSV klíčovou roli, pokud jde o tyto úkoly koordinování všech evropských politik, které přímo či nepřímo ovlivňují cestovní ruch, ale je věcí Komise, aby rozhodla, který orgán by měl být za tuto koordinaci odpovědný. Výbor se také domnívá, že Komise by měla být aktivnější při zavádění celoevropských iniciativ. Zvláště v této souvislosti EHSV několikrát navrhl vytvoření **Evropské rady pro cestovní ruch** a zvážení možnosti založení **Evropské agentury pro cestovní ruch**.

4.7 Sdělení Komise dává jednoznačně najevo, že zvýšení konkurenceschopnosti je cílem a nezbytností pro evropské odvětví cestovního ruchu. Zvyšující se celosvětová konkurence v odvětví narušuje ziskovost poskytovatelů služeb. Zachování vedoucí pozice Evropy v celosvětovém odvětví cestovního ruchu proto bude do budoucna vyžadovat značné úsilí při inovaci, zvýšení kvality, podpoře kreativity a zvýšení produktivity všech faktorů a aktérů.

4.8 Výbor se domnívá, že sdělení Komise nevěnuje dostatečnou pozornost roli informačních a komunikačních technologií v novém plánu pro cestovní ruch jak z pohledu spotřebitelů, tak podniků a stran zainteresovaných v odvětví. Práce na výzkumu a vývoji v odvětví cestovního ruchu, jejímž cílem je zlepšit využití těchto technologií, musí být v příštích několika letech prioritou.

4.9 EHSV velmi vítá návrh Komise zlepšit právní úpravu, ale je nutné mít na paměti, že méně právních předpisů nemusí vždy znamenat lepší právní úpravu. Kolektivní vyjednávání musí být posíleno v oblastech určených sociálními partnery, mají-li být v tomto odvětví upraveny pracovněprávní předpisy a normy.

4.10 Zjevná ochota přijmout konkrétní opatření a zejména zlepšit využití dostupných evropských finančních nástrojů je důležitá, ale jsou potřeba konkrétnější informace, a měl by být navržen program jasně zaměřený na provádění hlavních cílů evropského cestovního ruchu, které jsou ve sdělení přesně určeny. Je nezbytné zajistit, aby finanční prostředky určené pro cestovní ruch byly využity účinně a efektivně k dosažení jeho cílů.

4.11 Role připisovaná **Agendě 21 pro cestovní ruch** má ve sdělení Komise zvláštní význam, jelikož tento dokument má být základem strategií, programů a kroků týkajících se udržitelného

rozvoje cestovního ruchu. Očekává se, že půjde o významný dokument, který nepochybně objasní mnoho různých otázek a problémů ekonomické, sociální a environmentální povahy. Tento dokument by měl pečlivě zvážit klíčové problémy mezi růstem, udržitelného růstu turistických destinací a ochrany pobřeží a dalších citlivých přírodních oblastí a měl by předložit schůdné a udržitelné návrhy.

4.12 Sdělení Komise klade značný důraz na statistiky cestovního ruchu, ale ty bude možná nutné doplnit studii s jasným strategickým a výhledovým přístupem, které identifikují trendy, vyvozují závěry a činí opatření pro budoucí kroky. Vytvoření jednoho nebo více středisek pro sledování cestovního ruchu na evropské úrovni spojených do sítě by mohlo pomoci uspokojit tuto potřebu v odvětví. Je nutné, aby statistiky cestovního ruchu věnovaly více pozornosti proměnným zaměstnanosti.

4.13 Sdělení Komise jasně uvádí potřebu zlepšení viditelnosti, pochopení a přijetí cestovního ruchu evropskou společností. Jak již poznamenalo stanovisko EHSV nazvané Katovické prohlášení a dále stanovisko k tématu Cestovní ruch a kultura: dvě síly pro růst, i další dokumenty EHSV, bude nutné uskutečnit komunikační kampaně s cílem informovat a motivovat evropské občany, zejména mladé lidi.

V Bruselu dne 14. prosince 2006.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS
